

RECSK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZBIZTONSÁGI KONCEPCIÓJA

Általános alapelvek az önkormányzat közbiztonsági feladatairól

A koncepció jogi alapjai

Az Európai Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa „*A demokratikus társadalmak mindennapi életében elkövetett erőszakos cselekmények ellen*” elnevezésű program keretében megfogalmazásra kerültek az európai unió tagállamai részére olyan ajánlások, melyek önkormányzati szinten is koncepcióalkotást generálnak. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény, melynek 8. §. (1) bekezdése a közbiztonságról történő gondoskodást a települési önkormányzatok feladatkörébe utalja. A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát szabályozza.

Míndezek alapján indokolt Recsk község Képviselő-testületének koncepcióba foglalni azokat a gondolatokat, melyek hosszabb távra meghatározzák a település közbiztonságával összefüggő teendőket.

A közbiztonság fogalma

A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének – adott időszakban és helyen – jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól.

A közbiztonság infrastrukturális tényező is, amely befolyásolja a beruházási szándékot, az idegenforgalmat, stb.

A település közbiztonsági állapota a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése, a hatékony reagálás is csak helyi összefogással lehetséges. A bűnözés megállítása a lakosság és a rendőrség közös feladata.

A közbiztonság kezelésének a **megelőzési felfogás** az alapja!

Az önkormányzatok a bűnmegelőzés kulcsszereplői

Gyakorlati tapasztalat, hogy az emberek az önkormányzatokat tekintik a legelérhetőbbnek, és a legjobban tájékozottnak a potenciális és tényleges válsághelyzetek megoldásával kapcsolatban. Az önkormányzatok ugyanakkor hatékony egyeztető és közvetítő szerepet játszanak, így megakadályozhatják, hogy a konfliktusok okozta feszültség addig a pontig jusson, ahol már a rendőrség és a bíróság beavatkozása szükséges.

Az önkormányzatnak kulcsszerepe van a hatáskörébe tartozó egyes ágazati politikák célkitűzéseinek alakításában, így biztosíthatja, hogy azok a biztonság szempontjait figyelembe vegyék.

Ilyen feladatok például:

- a településtervezés, ideértve a közvilágítást és az útkereszteződéseknel alkalmazott biztonsági intézkedéseket,
- a lakossági szolgáltatások nyújtása, iskolák, szociális-oktatási központok létesítése és működtetése,
- a családjóléti és családtámogatási politika, amelynek célja, hogy segítse a szülőket a felelősségvállalásban, stb.

Együttműködés

A bűnmegelőzés számos különböző területet érint, a társadalom egyes ágazatainak együttesen kell vállalni ebben a felelősséget. Ma már nem várhatjuk el, hogy a rendőrség és az igazságszolgáltatás szervezetei egyedül oldják meg a mindennapi életben előforduló konfliktusokat.

Az egyes érintett testületek közötti együttműködés még új dolognak számít. Az intézmények – a rendőrség, a bíróságok, a helyi önkormányzatok, a civil szervezetek, a magán biztonsági vállalatok és a helyi lakosok nem szoktak még hozzá ahhoz, hogy együtt dolgozzanak, ezért továbbra is egymástól függetlenül, saját szokásaik, szabályzataik szerint működnek.

A köztük létrejövő együttműködési szerződéseknek – a múltban tett próbálkozásokhoz képest is – már egy új alapvető szemléletváltást kell tükrözniük. Be kell bizonyítaniuk, hogy képesek a közbiztonság növelésére és az érintett terület problémáinak megoldására.

Félelem a bűnözéstől

A bűnözéstől való félelem – akár valóságon alapuló, akár képzelt – a lakosságot érzékenyen érinti.

A biztonságérzet hiánya, a bűnözéstől és az áldozattá válástól való félelem sok állampolgárt kísért, különösen az idős embereket, illetve a társadalom sebezhetőbb tagjait. Nem feltétlenül a bűnözés legsúlyosabb formái azok, amelyek az aggodalmat kiváltják.

A bűnözéstől való félelem csökkenti a lakosok egymás és különböző közösségeik iránti bizalmát, kedvezőtlen hatással van a gazdasági fejlődésre és az üzleti befektetésre, ezzel rontja az élet minőségét.

Ezért fontos, hogy az önkormányzat:

- hatékony eszközöket alkalmazzon a bűnözéstől való félelem mérséklésére, például a helyi lakosok bizalmát növeli az áldozatvédelem intézményes támogatása,
- fel kell használni az adottságokhoz mérten a helyi újságot, fórumokat, hogy vegyen részt a maga módszereivel a bűnmegelőzésben.

A települési szociálpolitika

A hagyományos családszerkezet felbomlása megkérdőjelezi a korábbi generációk által elfogadott értékeket és magatartásformákat. A szülők presztízsének és felelősségérzetének csökkenése a fiatalok devianciájához vezethet.

A közösségek életében jelentős szerepet játszó intézmények, amelyek korábban megszabták az egyén viselkedését, ma már nem töltik be ugyanazt a szerepet, s ez jelentősen hozzájárul elsősorban a fiatalok erkölcsi elbizonytalanodásához.

Alapvetően fontos, hogy az önkormányzat:

- tegyen lépéseket az azonos helyen, rendszeresen előforduló bűncselekmények megelőzése, megszüntetése érdekében (vendéglátóegységek ellenőrzése, közvilágítás, késő esti, éjszakai őrszolgálat, belterületen kívüli bejárások),

- tegyen meg mindent (a gyámhatóságon, a családsegítő központon keresztül) a családi erőszak ellen, lépjen fel a faji, vallási, társadalmi és nemek közti egyenlőtlenség ellen, és erősítse az állampolgári öntudatot,
- a fiatalok számára hozzanak létre tájékoztató programokat az iskolán belül és kívül,
- javítsa a sportolás és a sportlétesítmények elérhetőségének lehetőségeit mindenki számára,
- biztosítsa, hogy az ilyen sportlétesítmények a helyi közösségek életének részévé válhassanak, a lakosok magukénak érezzék azokat, hogy ezzel is csökkenthető legyen a vandalizmus és a bűnözés.

A fiatalok és a bűnözés

A fiatalok bűnözés aránya riasztóan magas, az elkövetők átlagéletkora csökken, egyre fiatalabbak követnek el bűncselekményeket.

A fiatalok hétvégi szórakozását gyakran kíséri alkohol- és kábítószer-fogyasztás, amit ön és közveszélyes autózással fejeznek be.

A fiatalok bűnözés növekedése annak tudható be, hogy a fiatalokat sújtja a családi kötelek lazulása, a munkanélküliség, a kilátástalanság, és csábítja őket a szemük elé táruló gazdagság, az áruk sokasága, amelyeket nem engedhetnek meg maguknak.

Az önkormányzat elsődleges feladatai:

- hivatalosan el kell ismerni, hogy a fiataloknak kulcsfontosságú szerepük van a lakókörnyezetükön belül, és ezért aktívan kell törekedni a velük való együttműködésre, s ösztönözni őket, hogy vegyenek részt a közösségi életben. Fontos, hogy az iskolák hosszú távon magas színvonalú, motivált és elkötelezett pedagógusokat alkalmazzanak, így biztosítva a stabil környezetet,
- fel kell ismerni, hogy a fiatalok bűnözés kialakulását az alacsony iskolázottság is befolyásolja, ezért az oktatási-nevelési intézményekben lehetőséget kell biztosítani a szociális hátrányok pedagógiai eszközökkel történő leküzdésére, az esélyegyenlőség megteremtésére, a felzárkóztatásra, tanulási- magatartási problémák kezelésére, a sajátos nevelésű gyermekek ellátására,
- a szülői munkaközösségeket nagyobb aktivitásra kell készíteni a partneri viszony kialakítása, a közoktatási törvényben biztosított szülői jogok érvényesítése érdekében. A tanárok, szülők, szabadidő-szervező, gyermekvédelmi felelős munkájának támogatásával kell új motivációt nyújtani a csellengő, lemorzsolódó, magatartási zavarokkal küzdő gyermekeknek,
- az olyan esetekben, ahol az iskola konkrét problémákat tapasztal, mint például a kábítószerrel való visszaélés, az egész iskolára kiterjedő szemléletet kell kialakítani, bevonva a szülőket, a diákokat, a tanárokat és a közösséget is, annak érdekében, hogy a jogszabályi kereteken belül egy megfelelő jelzőrendszer jöjjön létre.

A környezet és a bűnmegelőzés

- olyan lakókörnyezet kialakítására kell törekedni, amely nappal és éjszaka, illetve minden időjárási körülmény közt egyaránt élvezhető, különös tekintettel az épületek méretére, formájára, színére, anyagára, karbantartására, valamint az azokat körülvevő zöldterületekre és a közöttük lévő távolságra,
- fontos, hogy a nyitott területek, a parkok, járdák megfeleljenek a lakóknak, így is növelve a közösség szolidaritását és biztonságérzetét,

- „megvilágítási tervet” kell kidolgozni a közterületek, például a buszmegállók, kieső területek és sötét sarkok kivilágítására, amellyel növelni lehet a közbiztonságot, és biztosítani kell megfelelő figyelő és bejelentő rendszert a világítórendszerek fenntartása és megjavítása érdekében,
- az egyedülálló idős és beteg embereknél jelzőrendszert kialakítását kell megfontolni, amely a helyi rendőrséggel és polgárőrséggel van összekötöttségben
- a megnövekedett idegenforgalom miatt nagyobb szerepet kap a polgárőrség. A településhez tartozó horgászto és Nemzeti Emlékpark területén rendszeres biztonsági bejárással megakadályozható illetve csökkenthető az orvhorgászat illetve az emlékhely méltóságának megőrzése, a külterületeken, erdőkben a termény és falopások.

A rendőrség és az önkormányzat

Kölcsönös tájékoztatás és együttműködés nélkül sem a rendőrség, sem az önkormányzat nem alkalmazhat hatékony bűnözést megelőző politikát.

Fontos, hogy az önkormányzat:

- biztosítsa a megfelelő koordinációt, és akadályozza meg a bűnmegelőzésben részt vevő különböző szervezetek közötti konfliktusokat,
- a rendőrök állandó jelenléte jó módszer a helyi bűnözés megelőzésére, így növekszik a lakossági közreműködés, ami hatékonyabb bűnmegelőzést eredményez,

A lakosság közreműködése, jelzőrendszer kiépítése a lakosság körében

Az önkormányzat feladata, hogy

- megerősítse a nyilvánosság közreműködését helyi megfigyelési programok és egyéb mechanizmusok létrehozásán keresztül, amelyek arra bátorítják az állampolgárokat, hogy nem csak az elképzeléseik mellett álljanak ki, és segítsenek megvédeni saját biztonságukat és jólétüket, hanem ismerjék is fel állampolgári kötelességüket diszkrimináció megszüntetése és a bűnözés ellen irányuló pozitív álláspont kialakítása érdekében,
- próbálja rendszeresen nyomon követni a helyi lakosok közbiztonságról alkotott véleményét nyílt napok, helyi fórumok és felmérések segítségével, folyamatosan mérve a lakosság bűnözésről alkotott véleményét és a bűncselekményektől való félelmét,
- aktív bűnmegelőzési, felderítési, jelzőrendszeri kommunikációs stratégia kidolgozása, lehetséges kommunikációs technikák biztosítása, hogy a visszajelzések a lehető legtöbb emberhez eljussanak és bevonják őket szórólapok, hírlevelek, panaszkezelő eljárások, lakossági gyűlések, helyi vezetőkkel való találkozások, lakossági fórumok, felmérések, állampolgári bizottságok munkájába.
- közterület-felügyelők segítségével, akiknek az is feladatuk, hogy szemmel tartsák a parkolókat és megakadályozzák a közbiztonságot veszélyeztető magatartást,
- használja fel a helyi szociális közvetítők információit, akik minden közterületen jelen lehetnek, és egyfajta kommunikációs csatornaként működnek a közszolgálatok és a konfliktuskezelés területén.

Prioritások

1. a közterületek rendje

A közterületen történő bűncselekményeket a lakosság közvetlenül érzékeli és védekezési lehetőségei is korlátozottak, ezért egyik legfontosabb feladat az olyan terület, nyilvános hely rendjének biztosítása, melyet bárki igénybe vehet és az egyes állampolgár saját védelmét nehezen tudja megoldani.

2. a bűnözés utánpótlási bázisának csökkentése

A megelőzési munkában a halmozottan hátrányos helyzetűekre, a veszélyeztetett gyermek és fiatalok számára, illetve a visszaesőkre kell koncentrálni elsősorban.

3. a helyileg aktuális kedvezőtlen tendenciák megállítása

(pl. ilyen az ittas vezetés, lopások, orvhorgászat, stb.)

4. a település közbiztonságának javításához szükséges minimális rendőri jelenlét biztosítása**A megvalósítás eszközei****Közbiztonsági, bűnmegelőzési költségvetési célkeret létrehozása**

Ki kell alakítani a közbiztonság megerősítésében és a bűnmegelőzési feladatokban résztvevő állami szervezetek (rendőrség, polgárőrség, stb.) részére biztosítható pénzeszközök juttatási, felhasználási rendszerét, melyhez az éves költségvetésekben megjelenő és így előre tervezhető keretösszeg biztosítása szükséges. Ezen költségvetési összeget a témakörben meghirdetett pályázatok elnyerése útján lehet növelni.

A helyi polgárőrség támogatása

A közbiztonság fokozása a bűnmegelőzés hatékonyságának növelése érdekében a társadalmi (lakóközösségi) bűnmegelőzés kialakítása és bővítése kell, hogy az elkövetkezendő években hangsúlyt kapjon.

Ezen érdektől indítatva, hathatós támogatást kell nyújtani a már meglévő önvédelmi célú közösségi szerveződésnek – a polgárőrségnek – és aktív szervező tevékenységgel szükséges elősegíteni minden olyan civil szervezet létrehozását, mozgalom életrehívását, amelyek tevékenysége közvetlenül vagy közvetve erősíti a térségi szintű közbiztonságot, a bűnmegelőzést, és hozzájárulhat a lakosság szubjektív biztonságérzetének növeléséhez.

A közterület felügyelet ellenőrző tevékenységének erősítése

A felügyelők alkalmazásával, feladataik és jogosítványaik célirányos és konkretizált szabályozásával kell erősíteni a felügyelet (szervezet) ellenőrző tevékenységét, működési hatékonyságát a vásári, piacozó, kereskedelmi, vendéglátó tevékenység, a zajvédelem, egészségügyi előírások, környezetszennyezés, közterület foglalás vonatkozásában.

Meg kell vizsgálni a mezőőri szolgálat létrehozásának lehetőségét.

Felvilágosító propaganda tevékenység

Aktív felvilágosító és propagandamunkát kell beindítani, és folyamatosan végezni a bűnmegelőzéssel, áldozatvédelemmel összefüggésben az önkormányzat rendelkezésére álló tömegkommunikációs eszközök igénybevételével.

A helyi újságban az oktatási, nevelési intézményekben fel kell lépni a közömbösség, az egoista gondolkodás ellen.

Erősíteni kell a tulajdonosi szemléletet, az önvédő képességet, azt, hogy mindenki köteles a jó gazda gondosságával eljárni.

Az ifjúságnak értelmes időtöltést kell biztosítani, ebből a célból vetélkedőket, táborokat, vita-fórumokat, kiállításokat kell szervezni, illetve támogatni, mindezekhez meg kell nyerni a civil szervezetek és az egyházak támogatását.

Időszakos közvélemény kutatások

A lakosság körében visszatérően fel kell mérni a közbiztonság megítélését, ötleteket kell gyűjteni a továbblépés irányairól, az „ügyfél a legjobb fejlesztő” felfogás alapján.

A helytörténeti kutatásokat ki lehet terjeszteni a közbiztonsági tapasztalatok megoldások irányába.

A baleset- és bűnmegelőzési szempontok érvényesítése az önkormányzati hivatal napi működése során

A hivatal munkatársai legyenek tisztában azzal, hogy munkájuk során miképpen érvényesülhetnek a megelőzési szempontok és döntéseiket ezek figyelembevételével hozzák meg.

A döntések során alkalmazott mérlegelési szempontok az alábbi területen érvényesüljenek:

- szabálysértési gyakorlat,
- a forgalomszervezés és szabályozás (közforgalom kiépítése, fekvőrendőrök, sebes-ségkorlátozás, stb.)
- engedélyezési eljárások (játék automaták, italmérő és szórakozóhelyek),
- vállalkozásokkal kapcsolatos eljárások,
- közterület foglalások, rendezvények,
- településrendezés (parkolók, közvilágítás),
- hatékony szociális tevékenység (foglalkoztatás, gondozás, elhelyezés, átképzés, közellátás, gyámügy)
- megbízható lakcím és egyéb nyilvántartások.

A követendő magatartások népszerűsítése

Helyi elismeréseket (kitüntetések, díjakat, címeket) kell alapítani olyan polgárok számára, akik példamutató magatartást tanúsítottak vagy áldozatos munkát végeztek a közbiztonság, bűnmegelőzés érdekében.

Célszerű a propaganda eszközeinek, a helyi médiáknak a felhasználásával is népszerűsíteni a követendő magatartásokat.

A rendőrséggel való együttműködés

Az önkormányzat és a rendőrség kapcsolatának négy szintje van.

1. Véleményezés

A képviselő-testületeket a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezetében meghatározott esetekben véleményezési jogosultság illeti meg.

A rendőrség is véleményez hatósági tevékenysége során (útlezárások, működési engedélyek kiadása).

2. Kezdeményezés

A vélemény kifejtése legtöbbször kezdeményezést is jelent.

Az önkormányzat pl. kezdeményezheti egy adott terület sűrűbb járőrözését.

A kezdeményezések során mind az önkormányzatnak, mind a rendőrségnek figyelemmel kell lenni, adottak-e a végrehajtás feltételei, illetve kinek kell azokat biztosítani.

3. Együttműködés

Az önkormányzati hivatal munkatársai feladataik teljesítése során rugalmasan működjenek együtt a rendőrséggel.

Ez jelenthet adatszolgáltatást, informatikai kapcsolatokat, az eljárások segítését, megnyilvánul a fertőző betegségekkel, mérgező anyagokkal kapcsolatos eljárásokban, a katasztrófa elhárítási tevékenységben, a közművek és biztonsági berendezések meghibásodásának elhárításában, a sérült vagy bűncselekmény miatt gazdátlanná vált állatok elhelyezésében, a közös ügyfélszolgálat vagy fogadóórák megszervezésében, közös ellenőrző akciók lebonyolításában, közös sajtótájékoztatókban, ünnepségekben, közhasznú munkások foglalkoztatásában és az egészségügyi szolgálat igénybevételében.

4. A támogatás lehet erkölcsi vagy anyagi jellegű

A képviselő-testület és az önkormányzati hivatal álljanak ki a közvédelmében határozottan és jogszerűen fellépő rendőrség mellett.

A támogatás megnyilvánulhat anyagi és erkölcsi értelemben is.

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten anyagilag is támogatja a rendőrséget, a közterületi rendőrháló, illetve az átlagostól magasabb helyi igények megvalósítása érdekében.

Recsk, 2006. augusztus 17.

Holló Imre s.k.
polgármester

50/2006. (08.30.) sz. Önkormányzati Határozat

*Recsk Nagyközség Önkormányzata az önkormányzat Szervezeti Működési Szabályzata 1 sz. mellékletének 7. pontjában – az Ötv. 8. §. /4/ bekezdésében meghatározott **kötelező feladatokon** túl – vállalta, hogy anyagi lehetőségeinek függvényében gondoskodik a helyi tűzvédelemről, közbiztonság helyi feladatairól.*

A fenti feladatok végrehajtása érdekében a település közbiztonsági koncepcióját tartalmazó előterjesztést egyhangú szavazattal elfogadta.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester